ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՊՈԼՍՈՅ համար, տարեկան 60 դրշ. վեցամսեայ 30 դրշ. Եռամսեայ 20 դրշ. — ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ համար, տարեկան 80 դրշ. Վեցամսեայ 40 դրշ. Եռամսեայ 25 դրշ. — ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ համար, Տարեկան 22 ֆր. Վեցամսեայ 11 ֆր.:

ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐՈՂԸ ՄԻԱՅՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴ Է

ՁԵՌՔԷ 10 ՓԱՐԱ

Bureaux de la rédaction du Journal Arménien DZAGHIK

Galata, Kourchounlou han, N· 7

ԾԱՂԻԿ

ԹԵՐԹ

"زاغيك" ارمنيجه يومى وسياسى غزيتەدر

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կալաթա, Գուրչունլու խան, թիւ 7

ՍԱԳԱՏԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ուղղուած ամէն թղթակցութիւն պէտք է *հակիրճ* գրուած ըլլայ:

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ուղղուած ամէն գրութիւն *ետ չտրուիր*:

ԲԱԺԱՆՈՐԴ ԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՍԿՍԻՆ

ԱՄՍՈՅ ԱՌ, 10ԻՆ ԵՒ 20ԻՆ ԹԵՐԹԻՆ

ԺԵ ՏԱՐԻ—ԹԻՒ 285

"ԾԱՂԻԿ" ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ԻՐԻԿՈՒՆ

27 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1902 ՇԱԲԱԹ

ՀԵՂԻՆԱԿԻ ՀԱՅ

(ԱՌԱՋԻՆ ՅՕԴՎԱԾ)

Մեր պատմելիք անէքտոդը իրական կեանքէ քաղուած դրուագ մըն է, որ կրնայ խորհրդածութեան բաւական նիւթ մատակարարել ուղղամիտ ընթերցողներուն...:

Դատաւորն Պոլսեցի աշակերտի մը հայերէնի շարադրութեան նիւթ կուտայ սարդի ոստայնը։ Ցանձնարարուած շարադրութեան մէջ իրապէս կարենալ յաջողելու համար աշակերտը կը մտնէ այ երկար փնտռտուքներէ վերջ հաղիւ գտնուած, կլոր, ճաճանչաւոր ոստայնին, ուրկէ խոյս տուած էր մամուկը, իր տունէն զզուող մարդու մը պէս, երթալ ուրիշ տեղ սարքելու համար իր ճանճորսակ ցանցերը։ Հիւսուածքին նրբաթել յօրինուածութիւնը՝ մանուկի դատողութեամբ գնահատել վերջ կը սկսի գրել իր նիւթը, ու այն ատեն ոստայնի նկարագրութեան կը հաւնուի ա՛լ դասարանին մէջ։

Աշակերտը չուկայի մարդ եղած էր ալ, երբ յանկարծ օր մը, իրենց տանը մէկ սենեակէն սոսկումի սուր ճիչ մը կ'արձակէ։ Տնեցիք կը վազեն, արիւն քրտինք մտած էր խեղճ մարդը, ու մատովը ցոյց կուտար պատին վրայ, բրդոտ, երկար ոտքերով, կլոր փոքր զանդուած մը, որ պատի ի վեր կ'ելլէր շարունակ։ Շուրջինները կը ծիծաղին բաւական, ու զինքը կը հանդարտեցնեն, ըսելով թէ «մամուկ մըն է, որ մարդու վնաս չունի բնաւ»։

Խեղճ մարդուն գոյի կարմրութիւնը ամօթի չառագուշին կը փոխուի, երբ յանկարծ կը յիշէ թէ մանկութեան օրերուն ինքն էր որ ա՛յնքան հիացումով նկարագրած էր ոստայնը այդ միջատին, ուրկէ ա՛յնքան վախցած էր պահ մը առաջ։

Այդ վայրկեանէն մարդը չի կրնար իր վախին ու ամօթին մէջ՝ իր տպաւորութիւններուն հետ ինքզինքը հաշտեցնել։

Պիտի գտնուին ոմանք, որոնք սարդի մը ազդած վախը ամէնէն տգայականներէն մէկը նկատեն, յառաջ եկած բնական գիտութեանց անտեղեակ հանգամանքէ մը։ Ես, սակայն, չպիտի փորձեմ իսկ այսպանել ոստայնին յօրինուածութեան հրաշալիքէն ա՛նքան գինովցող ու յետոյ սարդէն վախցող այդ մարդը, որովհետեւ կը փորձուիմ ակամայ՝ մտածելու թէ մեզմէն գրեթէ մեծագոյն մաս մը անգիտակցաբար անոր վիճակը կ'ապրի։

Կրնա՞ք ուրանալ, թէ հեղինակին անձը շատ անգամ վախ չի պատճառեր ընթերցողին։

Մեր մէջ, գրական հրապարակի վրայ, եթէ ըսեմ թէ գաղափարի արտադրութեան խնդիր չկայ, չափազանցած չպիտի ըլլամ բնաւ։ Գաղափարները չեն որ մեզի հետ կը խօսին, այլ հեղինակները, անոնց անձերը, ու մենք վիճաբանութեան մը միջոցին սկզբունքէն աւելի հեղինակն է որ նշաւակ կ'ընենք մեր նշանառութեան։

Մեր այս մտադրութիւնն է պատճառը, որ միեւնոյն կարծիք մը այս ինչ մարդուն գրչին տակ ա՛յնքան թշնամիներ կը ստեղծէ իր շուրջ, մինչ այդ միեւնոյն կարծիքը ուրիշի մը գրչին տակ ծափեր ու դափներ միայն կը խլէ։ Ասիկա յառաջկու գայ մեր այն յոռի, ազատ բարքերու իւրացումէն, որով անձի հետ խնդիր ունենալու լկտի, անբարոյական մեծամտութիւնը մեզի փառք համարելու սխալ ճամբէն առաջնորդուեր ենք միշտ։ Միայն անձնական կեանքէս օրինակ մը քաղած ըլլալու համար, ըսեմ թէ պարբերաբար կը ստանամ նամակներ, որոնք իմ հրապարակագրութեանս ակնարկելով, խորհուրդներ կու տան ինծի բարեմտորէն.— Կ'ըսեն.

«Գաղափարներուդ բան մը չենք ըսեր, չենք պնդեր որ անոնցմէ հրաժարիս, բայց կը յորդորենք զքեզ, որ անձդ պահես կեղծուիս, ծածկանուն առնես. մենք անձը, հեղինակը կ'ատենք նոյն իսկ ամէնէն գեղեցիկ գաղափարներուն մէջ»։

Բարեկամներուս գրած տողերը խորունկ սիրոյ մը արտայայտութիւնը ըլլալով հանդերձ, իրենց հետ կը բերէին իրենց ու ամբողջ իրենց պատկանած հանրութեան դաւանանքը, ամբարիշտ, գեղծ դաւանանքը, հեղինակին անձը չքաշելու, անկէ խորշելու, զանի ոչնչացնելու միտումին դաւանանքը։

Եւ պէտք է ըսել, թէ գրական այդ լնչութիւնը ստեղծած են անոնք, որոնք գրական հրապարակ ու գրականութիւն սխալմամբ իրենց սեփականած, չեն ուզեր որ իրենց հետ ու իրենց մօտ ուրիշներ ալ գան տեղ մը գրաւել հոն։ Ինչ փոյթ իրենց, թէ նոր եկողները իրենցմէ աւելի արժանիք, անկեղծութիւն եւ ուղղամտութիւն ունեցած ըլլան։ Արդէն ըսինք թէ սկզբունքի, գաղափարի արտադրութեան խնդիր չկայ բնաւ։ Իրա՛ թէ գոյութիւն չունի այն Անոնք իրենց թիւր նպատակներուն մէջ յաջողելու համար կը ձգտին յաջակոտօրէն՝ Մոնրոյականութիւն մըն ալ ստեղծելու գրականութեան եւ օրագրութեան դեմին չուրջ, արդարացնելու համար անձը հարուածելու կամ բարոյապէս սպաննելու իրենց կանխամտածութիւնները։

Այդ գրական Մոնրոյականութեամբ օտար մը իրաւունք չպիտի ունենայ՝ անոնց տեսակէտէն՝ այդ սահմաններուն մէջ տեղաւորուիլ։ Զէ՞ մի որ բաց ստորագրութիւն մը պաշտպանուած մերկ ճշմարտութեան պէս օտար մըն է. պէտք է դատապարտուի անչուշտ պէտք է քարկոծուի անպատճառ. այդպէս կ'ուզեն օրագրութեան ու գրականութեան ապուշ բնիկները կամ այնպէս կարծուածները։ Խնդիրը կը փոխուի եթէ կեղծումով մը, ծածկանունով մը իսկութիւնդ պահես, կամ հիներուն պէս խորհիս, անոնց գաղափարի շարժուձեւերը իւրացնես, մէկ խօսքով զիրենք ու իրենց օրէնքները փառաբանես. գրական քաղաքացիութեան իրաւունք ստանալու համար։

ՄՈՒՇԵՂ ՎԱՐԴԱՊԵՏ

ՇԱՄԱԽԻԻ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԸ

(ԱԼԵՔՋԻՆ ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ)

ԲԱԳՈՒ, 3 Մարս

Փետր. 13ի առաւօտեան ժամ 8էն սկսելով ցնցումներ արդէն կը զգացուէին, բան մը զոր ականատես վկաները կը հաստատեն։ Այս առաջին ցնցումներուն ժողովուրդին կողմէ այնքան կարեւորութիւն չէր տրուեր սակայն, որովհետեւ ամէն ձմեռ այդ տեսակ ցնցումներ կը զգացուին։ Նոյն օրը կէս օրէն վերջը ժամը 1.50ին էր որ տեղի կ'ունենար աղետաբեր հարուածը։ Թաւ, սոսրերկրեայ որոտում մը կը լսուէր հիւսիսային արեւմտեան կողմէն, որուն կը յաջորդէր 5 չատ զօրաւոր հորիզոնական ցնցումներ իրարու հետեւ, հաւասարաչափ, զգալի, ուղղաձիգ ալիքներ տալով հողին։ Շամախի քաղաքը կը կազմէր հողի բովանդակ շարժումին կեդրոնը։ Այդ շարժումը հովահարի ձեւով մը կը ծաւալէր հողի տարածութեան վրայ մինչեւ Թիֆլիս, 34 գիւղեր ալ իր պատուհասներուն ենթարկելով, թէեւ ոչ Շամախիի չափ։ Շամախիի երկրաշարժ տեղի ունեցած է հինգշաբթի օրը, երբ Թաթար հասարակութիւնը իր հետեւեալ օրուան տօնական նախապատրաստութիւններուն մէջ էր։ Տասերկու բաղնիքներ լեցուած էին կիներով եւ տղաներով. իսկ այրերու մեծ մասը կը գտնուէր շուկան շաբաթուան հաշիւները փակելու համար եւ կամ աղաթելու գացած էր։ Ու ահա յանկարծ աւերում գուժող հողի շարժումը կը զգացուի։ Ժողովուրդը ամէն տեղերէ փողոցները կը թափի։ Բայց արդէն ամէն բան շարժակերպ, կործանելու վրայ է, արդէն տանիքներէն քարեր կ'իջնան եւ պատեր կը փլին։ Վազողները չեն կրնար ոտքի վրայ կենալ, ամէն քայլափոխի գետինը կ'իջնան։ Փոշիի թանձր, դարձդարձիկ ամպեր, աչքերու առջեւ թանձր քող մը կը տարածեն։ Այլեւս բան մը չի տեսնուիր։ Կը լսուի միայն կործանող քաղաքին փլուզմանց ահաւոր ժխորը։ Հաղիւ թէ կը սկսին փլուզմանց ժխորները դադրիլ եւ ահա փոշիներու ետին ծածկուած աւերակներուն մէջէն կը սկսի երկար ու զարհուրելի աղաղակ մը՝ որ կը ծաւալի եւ կը լեցնէ մթադնած քաղաքը։ Ամէն բան, ինչ որ կրնայ տակաւին շարժիլ, մոլեգին փախուստով քաղաքէն դուրս կը խոյանայ, դուրս կործանող քաղաքէն։ Շարժումները կը շարունակուին տակաւին, նոր ցնցումներ կը յաջորդեն նախորդներուն։ Ո՞վ գիտէ թէ տակաւին ինչե՞ր կրնան տեղի ունենալ։— Կամաց կամաց է որ առողջ մնացողները կը սկսին համարձակութիւնը ունենալ դէպի քաղաք դառնալու, ուր շրջած կրակարաններու կրակներէն ամէն անկիւն հրդեհներ ծագում առած էին։ Որքան սարսռազդեցիկ էին այն պատկերները որոնք վերադարձողներուն աչքերուն առջեւ կը պարզուէին։ Դէպ մը մերկ կիներ, որոնք բաղնիքի դրան սիւներուն մէջտեղ ճզմուած էին։ Շուկա՝ մէջ խանութպան մը կիսամեռ մնացեալ դիակներու տակ մնացած էր եւ իր զգեստներն ալ սկսած էին կրակ առնել, մինչ իր օգնութիւն աղերսող աղաղակները կը լսուէին։ Բաղնիքներու մէջ գտնուող կիներէն ոչ մէկը կրցած էր ինքզինքը ազատել. անոնցմէ սակաւաթիւներ որոնք ժամանակ ունեցած էին ինքզինքին փողոց նետելու, անոնք այ վերէն իյնող քարերու տակ կը մնային։ Խանութպան մը, որ կ'երեւայ թէ անգամ մը խանութէն դուրս փախելէ վերջ նորէն հոն վերադարձած էր գտնուած դրամը առնելու համար, ետեւէն կը հասնէր բաղդը, եւ մնած կը գտնուէր, ափին մէջ բուպլիի թղթադրամներ սեղմած։

Պեղումները երկրաշարժին հետեւեալ օրը միայն կարելի եղաւ սկսիլ, եւ միայն շատ հաստատ չափով մը, որովհետեւ հողը տակաւին միշտ կը շարժէր եւ ոչ բաւական մարդիկ եւ ոչ ալ բաւական գործիքներ կային։ Հայր մը, որուն աղջիկը ողջ ողջ փլատակներուն տակէն հանուած էր, երբ ուրախութենէն խելայեղ անոր վրայ կը խոյանար, նոյն վայրկենին հոն գտնուող պատէն քար մը իյնալով երկուքը մէկանց կը սպաննէր։ Սկիզբները, փլատակներուն տակէն բազմաթիւ անձեր դուրս հանուեցան ողջ ողջ, որոնց թիւը մինչեւ 19 փետրուար 341ի կը հասնէր։ Եթէ բաւականաչափ օգնութիւն կարելի ըլլար հասցնել, առանց կասկածի կարելի է ընդունիլ թէ տակաւին բազմաթիւ մարդկային կեանքեր պիտի փրկուէին։ Վեց տարեկան աղջիկ մը որ 9 օր վերջը փլատակներուն տակէն կը հանուէր, եւ որ իրիկուան դէմ կը սթափէր եւ ջուր կ'ուզէր, մինչեւ այսօր կ'ապրի։ Այս երեւոյթը ուրիշ կերպով չի բացատրուիր, բայց եթէ ասպէս որ այդ 9 օրուան միջոցին աղջիկը նուազած էր։ Երբ երկրաշարժին չորրորդ օրը հրէշներու գումարտակ մը կը հասնէր եւ պեղումները կանոնաւոր կերպով կը սկսէին, ա՛լ գործը գործէն անցած էր։ Կին մը բաղնիքի մը փլատակներուն տակէն ողջ ողջ դուրս հանուեցաւ։ Ամբողջ վեց օրեր այդ կինը ուրիշ մեռելներու հետ փլատակներուն տակ կեցած էր։ Երկանիկ անձի մը քմծիծաղով, հրաշքով լեցուն պատմութիւններ կ'ունէր այդ կինը։ կ'ըսէր թէ օրքա՛ն գեղեցիկ եղած էր քնանալը, երբ մարդ մը եկած էր եւ իրեն ու իր բարեկամուհիներուն այնքան հրաշալի ջուր մը, սքանչելի խնձորներ բերած էր, եւայլն։ Այս երանաւէտ պատմութիւնները ընելէն 10 վայրկեան վերջը խեղճ կինը իր հոգին կ'աւանդէր։

Ցաւալի, խորապէս ցնցող պատկերներ կը ներկայանան գործաւորներուն, երբ անոնք իրենց պզտամի աշխատութիւնները կը կատարեն։ Ուսուցիչ մը որ իր 12 աշակերտներով դասարանին մէջ առասպաղին ներքեւ, մնած է. մայր մը՝ իր չորս պզտիկ զաւակներով զրոս հաւի մը պէս իր չորս կողմը հաւաքած էր, յետոյ նորէն մարդիկ՝ որոնք զանազան գործերու միջոցին մահուան դիրքը ընկած էին։ Այսպէս կին մը, որ մազերը սանտրած պահուն մահուան հետ դէմ առ դէմ եկած էր եւ որուն սանտրը բռնող ձեռքը երկընցած էր, մինչդեռ մարմնոյն մնացեալ մասը իր վրայ թափող քարերէն գրեթէ ճզմուած էր։ Երկու մզկիթներու մէջ ալ բազմաթիւ կիներ եւ տղաք մեռած են։ Սրաճմլիկ, սա՛ւ տեսարաններ ալ կը պարզուին երբ տխուր գործաւորները վերջապէս կը հանգիպին իրենց համար սիրելի անձի մը մարմնին, որ յաճախ անճանաչելի ըլլալու չափ խոչտանգուած է։ Հաւատալի՞ բան է միթէ.—Պատուհասէն տարեկոծ տասնչորս օրեր վերջ, տակաւին 840 դիակներ կը հանուէին փլատակներուն տակէն, թէեւ զինուորներ թաթարներու հետ անդուլ կ'աշխատէին։ Արհաւրալից էր կացութիւնը ողջ մնացողներուն՝ բոլորովին երեսի վրայ մնացած՝ բժշկական օգնութեան բացակայութենէն, անօթի, սառած ու ամէնէն խոր սուգին մէջ սիրելի ազգականներու եւ ստացուածքներու կորուստին համար։ Ուտելիք եւ ընակարան թէեւ վերջապէս կը հոգացուէր, սակայն բաւական եռքերը միայն Աղէտին տեղի ունենալէն շաբաթ մը վերջը դեռ այրեր ու կիներ կոտր մը հացի համար իրար կը փառատէին։ Այսօր արդէն բաւականաչափ օգնութիւններ կը հասնին։ Զարը ինչպէս արդէն ժամանակին հաղորդուեցաւ, կրկին անգամներ դրամական օգնութիւններ բրաւ, որոնց գումարը ցարդ հասած է 400,000 ֆրանքի։ Կայսերական տան անդամներն ալ իրենց դրամական օգնութիւնները հասուցին այս աղէտին ենթարկուողներուն։ Նաեւ թի հորերու կրեսոսներէն, բնակչութենէն, հարուստ թաթարներէ, եւ Եւրոպայի ամէն կողմէն հասնող օգնութիւններ սկսած են,—թէեւ մասամբ, — մեղմել թշուառութիւնները։ Խնդիր է գիտնալ սակայն թէ եղած դրամական օգնութիւններուն գումարը մինչեւ ո՛ւր պիտի հասնի եւ թէ կարելի պիտի ըլլայ 15,000,000 բուպլիի զուտ նիւթական կորուստը գտնել մեծ մասամբ գարմանելու։ Եւ որքա՛ն նուազ պիտի կրնան այդ օգնութիւնները մեղմել կեանքի այն կորուստները որոնց թիւը հասած է 4379ի։ Ասոնցմէ 2000ը թաթարներ են եւ 32ը Հայեր։

Հիմա ա՛լ որոշուած է թէ քաղաքին տեղը պէտք է փոխել։ Տ. Թ.

ՍԱԳԱԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

Կարճ ժամանակի մէջ արդէն ճանչցուած ԻՐ ԹՆԱՄԵԱԼ ՄԱԳՈՒՐ ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՄԲ

Կը կատարէ ամէն տեսակ տպարանական աշխատութիւններ

Գրքերու, Առեւտրական թուղթերու, Պարոցական պիտոյքներու, Այցեքարտներու եւլն, եւլն, եւլն.

Գեղեցիկ կ'ընդունուին յանձնարարութիւններ և կը կատարուին անթերի

ՁԱՓԱՒՈՐ ԳԻՆԵՐ

«ԾԱՂԻԿ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (16)

ՆՈՐԸՆԾԱՆ

(Վ. Է. Պ)

Զ

—Ցաւալի է, հոգի՛ս, ցաւալի, բայց ինչ կրնանք ընել։

— Ինչ. ա՛յ, ես քեզի ըսեմ։ Եթէ կ'ուզես ժողովուրդը եկեղեցին դարձնել պէտք է որ ամէնէն առաջ իր հաւատքը, իր կրօնական զգացումները արծարծես։ Եւ որպէս զի իր ա՛յդ զգացումները բորբոքելու յաջողիս պէտք է որ ի՛նքդ ամէնէն առաջ այդ ջերմ հաւատքը քու մէջդ վառես. միայն ճշմարիտ ոգեւորութենէ ու անպայման համոզումէ բղխուած խօսքը կրնայ ազդել։

— Բայց այդ համոզումը, այդ ոգեւորութիւնը, սիրելի՛ս, հո՛, չեմ կրնար ուժով ղլխուս մէջ մտցնել։

—Պիտի ջանա՛ս, պիտի յաջողցնես, թէ չէ բոլոր քու այդ ձգտումներդ ու դիտաւորութիւններդ ապարդիւն են։ Հոգեւորականներու գոյութեան իմաստը, խորհուրդը, մեր ազդեցութեան աղբիւրը հաւատքն է միայն եղեր ու է։ Կիսատ ու թափթփած կարկրտաններով ոչինչ չես կրնար յաջողցնել. հոգեւորականութիւնը բարձրացնե՞լ կ'ուզես՝ պէտք է հարցի արմատին դիմես։ Հաւա՛տք, այդ է հոգեւորականին ուժը. հաւա՛տք քու պաշտոնիդ վրայ վերո՛ւստ նշանակուած լինելուդ, հաւա՛տք մեր պապենական դողտրիկ ծէսերուն ու աղօթքներուն, եւ ատոնք Սուրբ Հոգիին շնորհքովը կարդացուած լինելուն, հաւա՛տք Բարձրեալի ամենակարողութեան, հաւա՛տք հանդերձեալի արդար հատուցման, յաւիտենական զեհենին ու մշտնջենական երջանկութեան, որուն դէմ ի՞նչ է մեր երկրաւոր վաղանցիկ կեանքը. հաւա՛տք քո՛ւ մէջդ, հաւատք քու ժողովրդիդ մէջ. թէ չէ՝ ալ ինչի՞ վրայ պիտի հաստատի մաքրութիւնը, աղնուութիւնը, երկիւղը, թշուառին մխիթարանքը, մարդասիրութիւնը։

—Սո՛ւտ ես... մեր անձնական ու հանրային օգուտին ճի՛շտ գիտակցութեանը վրա՛ն. ուրիշ ոչի՛նչ. բացականչեց յանկարծ Սիրաքեան չոր ու կրքոտ շեշտով մը՝ իր կուրծքը սեղմող լարումը պատռելով։

Այդ խիստով ճառեր ան յաճախ էր լսած Մինասի բերնէն, բայց միշտ մեծ կարեւորութիւն չէր տուած՝ «մարդը հաւատք ունի, ինչ ընենք» մտածելով. գեռ տեսակ մը պատկառանք ալ էր զգացած կարծես։ Բայց այսօր ինքն ալ չէր դիտեր ինչպէս՝ քանի աչքերը ընկերոջը դէմքին պտտած՝ անոր խօսքերուն ականջ կը դնէր, այնքան աւելի ու աւելի անախորժ ճմլոզ բան մը ու վրդովմունք կը զգար իր մէջը. ոչ մէկ կերպ ինքզինքը չէր կրնար ազատել այն զգացումէն, որ այդ ամբողջ ոգեւորութիւնը չինծու, փքուն, փտած վերարկու մըն էր միայն։

Եւ իր այդ տպաւորութիւնը ընկերոջը երեսին նեցելը չուտով պանդ դարձաւ իրեն համար։ Նախ ի զո՞ւր ինքզինքը զսպել ուզեց, վերջը չգիտեր ինչպէս արտայայտէ, մինչեւ որ յանկարծ արդէն ինքին կրծքէն դուրս ցայտեց։

Մինաս առնուած հայեացքով մը չափեց գիմացինը ոտքէն մինչեւ գլուխ. եւ վերջը արհամարհոտ հանդարտ ձայնով մը կցեց.

— Ո՞ւր սորվեցար այդ. այդ ի՞նչ տեսակ խօսելու նոր ձեւ է։

— Նո՞ր...

Ու Սիրաքեան ուսերը ցնցեց դժգոհ։

— Ա՛յ, մարդի՛կ, մէկ սպասեցէ՛ք շնորհքով իրարու երես տեսնենք, է՛. մէջ նետուեցաւ Սերոբ ծիծաղելով։ Դեռ հաղիւ բարեւ-Աստծու բարին, եւ արդէն սկսեցիք նորէն վիճել։ Դուն հիմայ ինծի այն ըսէ՛, Արտաշէ՛ս, արդէն չորս կողմին ծանօթացած կը լինիս, ո՞ւր պիտի երթանք հիմայ հացէն ետքը։

—Հացէն ե՞տքը։

Ու ցնցուեցաւ. այլեւս ջուրն էր ինկած միջոցին մահուան դիրքը ինկած էին։ Այսպէս կին մը, որ մազերը սանտրած պահուն մահուան հետ դէմ առ դէմ եկած էր եւ որուն սանտրը բռնող ձեռքը երկընցած էր, մինչդեռ մարմնոյն մնացեալ մասը իր վրայ թափող քարերէն գրեթէ ճզմուած էր։ Երկու մզկիթներու մէջ ալ բազմաթիւ կիներ եւ տղաք մեռած են։ Սրաճմլիկ, սա՛ւ տեսարաններ ալ կը պարզուին երբ տխուր գործաւորները վերջապէս կը հանդիպին իրենց համար սիրելի անձի մը մարմնին, որ յաճախ անճանաչելի ըլլալու չափ խոչտանգուած է։ Հաւատալի՞ բան է միթէ.—Պատուհասէն տարեկոծ տասնչորս օրեր վերջ, տակաւին 840 դիակներ կը հանուէին փլատակներուն տակէն, թէեւ զինուորներ թաթարներու հետ անդուլ կ'աշխատէին։ Արհաւրալից էր կացութիւնը ողջ մնացողներուն՝ բոլորովին երեսի վրայ մնացած՝ բժշկական օգնութեան բացակայութենէն, անօթի, սառած ու ամէնէն խոր սուգին մէջ սիրելի ազգականներու եւ ստացուածքներու կորուստին համար։ Ուտելիք եւ ընակարան թէեւ վերջապէս կը հոգացուէր, սակայն բաւական եռքերը միայն Աղէտին տեղի ունենալէն շաբաթ մը վերջը դեռ այրեր ու կիներ կոտր մը հացի համար իրար կը փառատէին։ Այսօր արդէն բաւականաչափ օգնութիւններ կը հասնին։ Զարը ինչպէս արդէն ժամանակին հաղորդուեցաւ, կրկին անգամներ դրամական օգնութիւններ բրաւ, որոնց գումարը ցարդ հասած է 400,000 ֆրանքի։ Կայսերական տան անդամներն ալ իրենց դրամական օգնութիւնները հասուցին այս աղէտին ենթարկուողներուն։ Նաեւ թի հորերու կրեսոսներէն, բնակչութենէն, հարուստ թաթարներէ, եւ Եւրոպայի ամէն կողմէն հասնող օգնութիւններ սկսած են,—թէեւ մասամբ, — մեղմել թշուառութիւնները։ Խնդիր է գիտնալ սակայն թէ եղած դրամական օգնութիւններուն գումարը մինչեւ ո՛ւր պիտի հասնի եւ թէ կարելի պիտի ըլլայ 15,000,000 բուպլիի զուտ նիւթական կորուստը գտնել մեծ մասամբ գարմանելու։ Եւ որքա՛ն նուազ պիտի կրնան այդ օգնութիւնները մեղմել կեանքի այն կորուստները որոնց թիւը հասած է 4379ի։ Ասոնցմէ 2000ը թաթարներ են եւ 32ը Հայեր։

Հիմա ա՛լ որոշուած է թէ քաղաքին տեղը պէտք է փոխել։ Տ. Թ.

ՍԱԳԱԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

Կարճ ժամանակի մէջ արդէն ճանչցուած ԻՐ ԹՆԱՄԵԱԼ ՄԱԳՈՒՐ ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՄԲ

Կը կատարէ ամէն տեսակ տպարանական աշխատութիւններ

Գրքերու, Առեւտրական թուղթերու, Պարոցական պիտոյքներու, Այցեքարտներու եւլն, եւլն, եւլն.

Գեղեցիկ կ'ընդունուին յանձնարարութիւններ և կը կատարուին անթերի

ՁԱՓԱՒՈՐ ԳԻՆԵՐ

Շուշիկի հետ պտոյտը. տղան աւելի կատաղեցաւ։

—Հը՞, պատասխան չի տա՞ս։

—Զը գիտեմ, տեսնե՛նք. երեւի տեղ մը կ'երթանք։

Պատասխանեց վերջապէս դժկամ։

Է.

Դուրսի նորածին լոյսը եկեղեցին նեղ ու երկար փոքրիկ պատուհաններէն հաղիւ ներս կը սպրդէր. եւ թանձր խաւար էր դիզուեր անկիւնները, սիւներուն թեւը ու գմբեթի փոսին մէջ։

Խորանին վրայ զոյգ մը մոմերու ուժասպառ լոյսերը վարդապետի արտասանած իւրաքանչիւր բառէն կարծես կը սարսռային, տեսակ մը հիւանդոտ գեղնութիւն թափելով իրենց անմիջական մօտիկ փոքր տարածութեան մը վրայ, որ հազիւ թէ որքան հեռու այնքան աւելի կը գունաթափէր, կը մարէր մինչեւ որ մութի շերտերուն մէջ վերջնականապէս խեղդուէր։

ԼԵՒՈՆ ՍԵՂԲՈՍԵԱՆ

(Շարունակելի)

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

★ Անգլեւճաբոնական համաձայնութիւնը նոյնքան աննպաստ տպաւորութիւն մը յառաջ բերած է Ֆրանսայի մէջ, որքան Ռուսիոյ մէջ։ Սակայն մինչդեռ Ռուսիոյ մէջ հանդէպ այդ համաձայնութեան անտարբերութիւն մը կը կեղծուի, միւս կողմէ Ֆրանսայի մէջ յայտնի կերպով կ'երեւայ տեսակ մը ջղայնութիւն, որ չի ծածկուիր։ Բարիզի մէջ մասնաւոր կորուկութեամբ մը կը չեշտուի թէ Ֆրանսական քաղաքականութեան ընթացքը նոր երրեակ զինակցութեան մէջոցաւ երբեք Զինաստանի մէջ չպիտի ձգուի որ արգելքի հանդիպի։ Այս օրերս Երկնային Կայսրութեան հարաւային մասին, Քուանկսիի նահանգին մէջ ծագած շփոթութիւնները, որոնք Թոնքինի սահմանագլուխին կը սպառնան, տարակոյս չի կայ որ ամէնէն աւելի այս տեսակ մտածումներու կը մղեն Ֆրանսացիները։ Ինչպէս ժամանակին ալ հաղորդեցինք, Ֆրանսական խորհրդարանին մէջ, անգլեւճաբոնական համաձայնութեան մասին եղած հարցապնդման մը պատասխանելով, արտաքին գործոց նախարար Տէլքասէ կը յայտարարէր թէ այդ պայմանագրութիւնը երբեք չի կրնար Ֆրանսայի՝ Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ ունեցած քաղաքականութիւնը փոխել եւ թէ անգլեւճաբոնական պայմանագրութեան պէս Ֆրանսական քաղաքականութիւնն ալ կը ձգտի անվթար պահել Զինաստանի անբաժանելիութեան սկզբունքը։ Տէլքասէ կ'աւելցնէր նաեւ թէ կառավարութիւնը մինչ իր պարտականութիւնը պիտի սեպէ, Ֆրանսայի շահերը պաշտպանելը։ Այս յայտարարութեանց վրայ խորհրդարանը 190ի դէմ 339 ձայնով որոշեց սոյն հարցապնդման մասին խորհրդակցութիւնը յետաձգել մինչեւ նախապէս եղած բոլոր հարցապնդումներուն կարգադրութիւնը։

★ Բրուսիոյ Հայնրիհ իշխանին Ամերիկայի մէջ կատարած արագ ճամբորդութեան ատեն ամէնէն աւելի ուշադրութիւն գրաւող պարագան էր, ինչպէս երբեկի թիւով մանրաման խօսած ենք, իր՝ Հարուարդի համալսարանին կողմէ պատուակալ տօքթէօրի ատիճանին տիրանալը։ Այս առթիւ էր որ Մ. Նահանգներու մըտաւորականութեան, ուսուցչապետներու եւ ուսանողներու կողմէ ամէնէն բուռն համակրութիւնները յայտնուեցան, որոնք չ'ա՞տ կ'արժեն երբ նկատի առնենք թէ պաշտօնականութենէն անդին անցնելով, մանաւանդ մտերմական ձեւի մը ներքեւ տեղի ունեցած են։ Այս առթիւ փոխանակուած ատենաբանութիւնները եւ հեռագիրները հանդիսաւորութիւններուն աւելի տարածուն, աւելի խանդոտ հանգամանք մը կուտային։ Մասնաւոր կերպով ուշադրութեան արժանի էր այս ամէնուն մէջ Վիլհէլմ կայսեր հեռագիրը որ սա բովանդակութիւնը ունէր. — «Կը շնորհաւորեմ քեզ անոր համար որ դուն այսօր Հարուարդի համալսարանէն ստացած ես բարձրագոյն պատուոյ աստիճանը զոր Ամերիկա կրնար տալ։ Կը մաղթեմ որ գերման գեղարուեստին եւ գերման քաղաքակրթութեան օրինակները, զորս ես քու միջոցաւ կը ներկայացնեմ, այնքան ուսուցչապետներուն որքան երիտասարդ ակադեմականներուն (ուսանողներուն), որպէս զի անոնք իրենց ամբողջ կեանքի տեւողութեան մէջոցին խթան մը եւ հրահրողնախատիպար մը ըլլան հետեւելու համար գերման իտէալին եւ ձգտելու այն ամէն բաներուն որոնք կը բարձրացնեն եւ տեւական են»։—Նախագահ Էլիոդի, համալսարանի տնօրէն Հիկկինսընի, երբեմնի նախարար Օլնէյի եւ ծովային նախարար Լոնկի ատենաբանութիւնները թէ պատուակալ տօքթէօրի ատիճան եւ թէ յատոյ կոչունք տրուելու ատեն բացէ ի բաց յայտնուած համակրութիւններ էին առ Գերմանիա։ Այս բոլորը ամէնէն աւելի Անգլիոյ նախանձն է որ կը շարժեն։ Նիւկարայէն Հայնրիհ իշխանին զրկած մէկ հեռագրին Անգլիոյ Էտուըրտ թագաւորը հետեւեալ չոր կերպով պատասխանած է.— «Բաղում շնորհակալութիւն Նիւկարայէն զրկած Ձեր բարեացակամ հեռագրին համար։ Ապահով եմ թէ Ձեր ճամբորդութիւնը Ձեզի գոհունակութիւն պիտի պատճառէ եւ ամէն ուրեք ամէնէն բարեկամական ընդունելութիւնը պիտի գտնէք։»

★ Հակառակ մինչեւ այսօր եղած այն դառն փորձառութեանց զորս անգլիական կառավարութիւնը ունեցաւ ամէն անգամ որ Պօէրական պատերազմի վերջանալու մասին գուշակութիւններ ըրաւ, պատերազմական նախարար Պրոտրիք չէր կրնար դէմ դնել այն փորձութեան, որով հարաւային Ափրիկէի մէջ գտնուող Բրիտանական բանակը պակսցընելու մասին ժամանակամիջոց մը կը ճշդէր։ Այս մասին Լոնտոնէն հեռագիր մըն ալ կը հաղորդէր թէ Պրոտրիք՝ Բէմբպէլ Պէնրրմէնի կողմէ եղած հարցապնդման մը պատասխանելով ըսաւ թէ կոխներուն ներկայ վիճակը հարաւային Ափրիկէի մէջ, եւ վերջին ամիսներուն անձնատուր եղող Պօէրներուն թիւը իրաւունք կու տան յուսալու թէ, 8 կամ 9 ամիսներ անցնելէ չատ առաջ,—ժամանակ մը որու միջոցին հարաւային Ափրիկէի Բրիտանական բանակին ծախքերը արդէն պիւտճէին մէջ նախատեսուած են,—կարելի պիտի ըլլայ չատ զգալի կերպով պակսեցնել անգլիական զօրագունդերու թիւը Հարաւային Ափրիկէի մէջ։ Ապագային հարաւային Ափրիկէի մէջ 15,000 հոգիէ բաղկացեալ անգլիական բանակ մը բոլորովին բաւական պիտի ըլլայ Պրոտրիքի կարծիքով, որոնց կրնան օժանդակել նաեւ տեղացի զինուորներ եւ ոստիկան զինուորներ։

★ Հարաւային Ափրիկէի իրադրին չափ անգլիական կառավարութեան լուրջ դժուարութիւններ կը պատճառէ այս օրերս Իրլանտական խնդիրն ալ։ Մինչեւ այսօր առանց ծայրայեղութեանց, զգալով հանդամանքով ատենաբանութիւնները որոնք Իրլանտայի մէջ տեղի կ'ունենան, կ'երեւայ թէ, միայն խօսքով չպիտի վերջանան։ Երէկուան հեռագիրներն ալ արդէն իրաւունք կու տան այդ ենթադրութիւնը ընելու։ Երէկուան հեռագիրները կը հաղորդէին թէ Սիւիֆլէ զօրախումբին երրորդ գումարտակը հրաման առացած է Իրլանտա մեկնելու։ Կացութեան մասին չատ լաւ գաղափար մը կուտայ Լոնտոնէն հեռագիր մը, որ կը յայտնէ թէ մարտ 7ին տեղի ունենալիք Նախարարաց Խորհուրդին ներկայ պիտի գրաւուէր նաեւ Իրլանտայի փոխարքան Թայմզ այս առթիւ կը հաւատայ թէ Իրլանտայի փոխարքան պիտի պահանջէ 1887ի բացառիկ օրէնքներուն գործադրութիւնը։

★ Ֆրանսայի մէջ ընտրական շարժումները արդէն իրենց ամէնէն ոգեւորեալ շրջաններէն մէկուն մէջ մտած են։ Ազգայականները ամէնէն աւելի կ'երեւայ թէ իրար անցած են։ Ազգայնական կուսակցութիւնը միւս բոլոր կուսակցութիւններէն աւելի դրամական միջոցներ ունի իր ձեռքին տակ։ Ազնուականներու տիկիններ ընտրական դրամագլխին համար հանգանակութիւններ կ'ընեն։ Միայն հիւսիսային նահանգին մէջ ազգայնականները ընտրական նպատակներու համար մէկուկէս միլիոն ֆրանքէն աւելի դրամ հաւաքած են։ Հակառակ այս բոլոր նպաստաւոր պարագաներուն, Ֆրանսայի մէջ չի կարծուիր որ ազգայնականները ընտրութեանց ատեն մասնաւոր յաջողութիւններ ձեռք պիտի անցընեն։ Այս կուսակցութեան պետերը չունին այն բաները, որոնցմով կարենան ժողովրդական դառնալ։ Բաւականաք չունի այն տեսակ դէմք մը որ խուժանին հաճելի թուի, ժիւլ Լեմէդը ընտրական հաւաքումներու ատեն չի կրնար իր ատենաբանութեանց անհրաժեշտ շեշտը տալ, իսկ գալով զօրավար Մերսիէի, նոյն իսկ անոր քաղաքական կուսակիցները համակրութիւն մը չենտածեր իրեն նկատմամբ։

ԼՈՒՐԵՐ

ՉԻՆԱՍՏԱՆ

Հիւսիսային Զինաստանէն ալ, ուր կը կարծուէր թէ անդորրութիւնը բոլորովին վերահաստատուած է, շփոթութեանց նոր լուրեր կը հասնին։ Բէքինէն կը հեռագրուի թէ, մեծ մասամբ արձակուած զինուորներէ բաղկացած չինական աւազակներու խումբ, մը, Բէքինէն 150 մղոն հեռու, Հիւսիսային արեւելեան մասին մէջ, ժէսոլ քահանան առեւանգած են։ Չինական կառավարութիւնը իմանալով եղելութիւնը զօրագունդ մը զրկեց այն կողմերը, զօրավարի մը հրամանատարութեան ներքեւ։ Մինչեւ այսօր այնպէս կը կարծուէր թէ Թունկինսիանկ արդէն երկար ատենէ ի վեր կրած էր իր մանուան պատիժը, սակայն Ռոյթէրի գործակալութենէն հեռագիր մը նորէն կեանք կուտայ անոր։ Միւնոյն ատեն ճշմարիտ է սակայն թէ Թունկինսիանկի վրայ մանուան պատիժի գործադրուելու օրերուն իսկ կատած կը յայտնուէր այդ պատժին իրապէս գործադրուելուն։ Ռոյթէրի գործակալութեան Բէքինի թղթակիցը հետեւեալը կը հեռագրէ. — «Թունկինսիանկի ընթացքը արքունիքին մէջ մտահոգութիւն կը պատճառէ։ Թունկինսիանկ բաւական ստուարաթիւ բանակ մը ունի իր տրամադրութեան ներքեւ, եւ Մայրաքաղաքին վերջերս ներքին գործոց պաշտօնատան կողմէ գրել կուտար Թունկինսիանկի թէ ինքը պատրաստ է իրեն լաւ կեանք մը ապահովել եթէ անիկա պատրաստակամութիւն յայտնէ թողուլ իր տարամադրութեան ներքեւ գրտնուած բանակը։ Թունկինսիանկ կը մերժէր այս առաջարկը սա դիտողութեամբ թէ, ինքզինքը իր ներկայ վիճակին մէջ աւելի ապահով կը զգար։ Զինական արքունիքը կը վախնայ որ Թունկինսիանկ աւարառութեանց կը սկսի, եթէ իր բանակը պահելու համար ուրիշ մէջոցներ պակսին եւ աւարառութեանց այս պարագան ալ կրնայ իր կարգին աւելի ընդհանուր շփոթութեանց տեղի տալ։» Ֆրանսայի համար, ներկայիս չինական խնդրոյն մէջ ամէնէն կենսական մասը կը կազմէ Քուանկսիի նահանգին մէջ իրաց կացութիւնը, որ սակայն բնաւ Ռուսիան չի շահագրգռեր։ Այս պատճառաւ, Բէքինի Ֆրանսական դեսպանը Պօ, ռուսական դեսպանին կողմէ առանց որ եւ է օժանդակութեան բոլորովին առանձին կը գործէ։ Ֆրանսական կառավարութիւնը այսօր կը հետեւի Զինացի Սուն մարաշլախտին՝ Բէքինի կառավարութեան տուած հրահանգներուն հիման վրայ Քուանկսիի մէջ շփոթութիւն սարքողներուն դէմ բռնելիք ընթացքին, որուն համեմատ ինքն ալ պիտի ճշդէ իր բռնելիք ընթացքը։ Ֆրանսական կառավարութիւնը վստահելի ներկայացուցիչ մը ունի Քուանկսիի մէջ, զօրավար Պայիոն որ Սուն մարաշլախտին գործերու կը հետեւի։

★ Լոնտոնէն կը հեռագրուի. — Թայմզի Բէքինի թղթակիցը կը հաղորդէ թէ Ֆոն Պիւլլով կոմսին գերմանական Ռախսթագին մէջ ըրած ատենաբանութիւնը, Գերմանիոյ Շանթունկի մէջ ունեցած գիտաւորութեան մասին կասկածը ոչ մէկ կերպով չէ ցրուած, որով հետեւ Գերմանիա յայտնապէս եաեւէ է այն տեղեանքը իր իրաւունքներու սահմանը ընդարձակել։ Բոլոր պետութիւնները ընդունած են արդէն որպէսզի Թիէն-Զինի վարչութիւնը նորէն Զինացիներուն վերադարձուի. միայն Գերմանիա է որ կը հակառակի այդ բանին Շանթունկի բաղձացուած մնալնորոնը ձեռք անցնելու համար։

★ Քուանկսի նահանգին ապստամբները մինչեւ Քայչու յառաջանալով այն տեղ կը յարձակէին Մանտարիններու վրայ, կը գրաւէին զօրանոցը եւ կ'արձակէին բանտարկեալները, որոնք իրենց կը միանային։ Կը հաւատուի թէ երրեակ ընկերակցութիւնը միացած է ապստամբներուն, այս վերջիններուն դիւղերուն վրայ կատարած աւազակային արշաւանքներուն մասնակցելով։

ՀԱՅՆՐԻՀ ԻՇԽԱՆԸ Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

★ Հայնրիհ իշխանին Մ. Նահանգներու զինուորական աքատէմիին տուած այցելութիւնը վերին ատիճանի չահեկան կերպով անցած է։ Կայսրանէն սահնակներով կ'երթար իշխանը Հըտսըն գետի բարձրաւանգակին վրայ հաստատուած այդ նշանաւոր զինուորական ուսումնարանը։ Ամերիկացի սպաներ կ'առաջնորդէին իշխանը եւ իր հետեւորդները։ Կանոնաւոր հետեւակազօրքեր, ճամբուն երկու կողմերը բարեւի կեցած էին։ Իշխանին հաստատութեան առջեւ հասնելուն, թնդանոթի հարուածներ ողջունեցին զինքը։ Ուսանող զինուորներու կողմէ ամէն տեսակ պատիւներ եղան իշխանին։ Իշխանը այցելեց զինուորական աքատէմիին բոլոր մասերը, եւ մեծապէս շահագրգռուեցաւ անոր կազմակերպութեամբ։

★ Նիւ-Եորքի մէջ Հայնրիհ իշխանը թէեւ նպատակ ունէր այցելել նշանաւոր ամերիկացի զօրավար Կրէնդի դամբարանը, սակայն ետ կեցաւ իր այդ դիտաւորութենէն եւ մարտ 8ին կէս օրէն առաջ Վալտորֆ Ասթորիա օթէլին մէջ անցուց։ Սակայն միւս կողմէ էկիպի սպային մէջոցաւ պակ մը դնել տուաւ դամբարանին վրայ։ Նոյն երեկոյին գերմանական ընկերութիւնը ի պատիւ Հայնրիհ իշխանին շքեղ կոչունք մը տուաւ։

★ Նիւ-Եորքէն կը հեռագրուի թէ Հայնրիհ իշխանը ծովային գնդապետ Ֆոն Միւլլերի միջոցաւ ամերիկեան թերթերու մէջ յայտարարութիւն մը ըրած է թէ իր Մ. Նահանգներու մէջ ճամբորդութենէն մեծապէս գոհ մնացած է։ Իշխանը թէեւ շատ հարեւանցի կերպով Մ. Նահանգներու փոքր մէկ մասը միայն տեսած է, սակայն կրցած է գաղափար մը կազմել երկրին մեծութեան եւ անոր հարստութեան աղբիւրներուն վրայ։ Ճամբորդութեան տպաւորութիւններէն աւելի, կը յայտարարէր Ֆոն Միւլլեր գնդապետը, իշխանը կը գնահատէ բարիդալուստի այն սրտագին ողջոյնը, որ իրեն տրուած է ամէն կողմէ, եւ որով Մ. Նահանգներու ընակչութիւնը յայտնած է թէ, այն նպատակը, որով կայսրը Ամերիկա զրկած էր իշխանը, շատ լաւ կը հասկնայ եւ կը գնահատէ զայն։ Իշխանը կրկնապէս կը ցաւի որ կարող չէ շնորհակալութիւն յայտնել ամէն մէկուն, մասնաւորապէս անոնց որոնք զինքը երաժշտութեամբ եւ կեցցէներով ողջունած էին, մինչդեռ ինքը տակաւին անկողնոյ մէջ կը գտնուէր։ Ֆոն Միւլլեր իր յայտարարութեան մէջ կ'ըսէ թէ իշխանը չպիտի մոռնայ բնաւ թէ ինչպէս ամերիկեան ժողովուրդը ամենուրեք զինք հիւրասիրութեամբ եւ համակրանքով ընդունած է։

ՄԱՆՐ ԼՈՒՐԵՐ

★ Զերմրոտի ընկերութեան վարչութիւնը կը հաղորդէ թէ, Սէսիլ Բոսս թէեւ երկար ատենէ ի վեր հիւանդ է եւ իր վիճակը անշուշտ մտահոգութիւն կը պատճառէ, սակայն ինքը ամէն օր հեռագրով կը հաղորդակցի ընկերութեան հետ գործերու ընթացքին վրայ։ Ուրեմն իր վիճակը անկարելի է որ այնքան դէշ ըլլայ, ինչպէս շատ անգամներ գրուեցաւ։

★ Պապը, իր յոբիլէանին առիթով մարտ 8ին հանդիսաւոր կերպով ընդունեց Պելճիքայի, Սաքսոնիոյ, Մոնթէնէկրոյի արտաքոյ կարգի դեսպանները, ինչպէս նաեւ Ռուսիոյ դեսպանը։ Այս բոլոր ներկայացուցիչներն ալ Պապին մատուցին իրենց վեհապետներուն ինքնագիր նամակները։

★ Ռայխսթակի գերմանա-պահպանողական կուսակցութիւնը, մարտ 8ի նիստին բանաձեւ մը ներկայացուց, առաջարկելով բրուսիական կառավարութեան որպէս զի Դաշնակցային Խորհուրդին մէջ աշխատի, որպէս զի այս վերջինը արմատաց բարձրագոյն մաքսատուրքերու մասին իր հաւանութիւնը տայ։

★ Օտեսայէն Սրանատարի կը հաղորդուի թէ Բեսարեոյի քաղաքական եկեղեցական եւ առեւտրական շրջանակներուն, ինչպէս նաեւ բոլոր նահանգային մեծ քաղաքներու մէջ հետզհետէ կը շեշտուի այն պահանջը որով կ'ուզուի Աւստրահունգարիոյ հետ առեւտրական նոր պայմանագրութիւն մը կնքել, ասով Ռուսիոյ եւ Աւստրահունգարիոյ միջեւ առեւտրական աւելի սերտ յարաբերութիւններ յառաջ բերելու համար։

★ Իտալական կառավարութեան, երկաթուղիներու պաշտօնէութեան եւ երկաթուղիներու ընկերութեանց միջեւ եղած բանակցութիւնները իրենց վախճանին յանգեցան փոխադարձ զիջողութիւններով։ Ի մասին երկաթուղիի պաշտօնէութեան պահանջումներուն եւ շատ տարիներէ ի վեր գործաւորներու եւ երկաթուղիի ընկերութեանց միջեւ գոյութիւն ունեցող խնդիրներուն։ Ուրեմն այս մասին նոր գժուարութեանց ծագման վախը այլեւս գադրած է գոյութիւն ունենալէ։

★ Հռոմէն կը հաւատուի թէ Իտալիոյ թագաւորը հրովարտակ մը պիտի հրատարակէ ընդելով այն տարմադրութիւնը, որով երկաթուղիի պաշտօնեաները զինուորական օրէնքներու ենթարկուած էին։

★ Ինչպէս արդէն հեռագիրները ծանուցին անգլիական թի Քուին մարտանաւին ջուրը իջուցուելու հանդէսը տեղի ունեցաւ մարտ 8ին, ի ներկայութեան թագաւորին եւ թագուհւոյն, Տիվընպորդի մէջ։ Ջուրը իջուցուելու արարողութիւնը կատարեց թագուհին։ Ճարտնական Միքազա մարտանաւն ալ կը մասնակցէր այս հանդէսներուն, որոնց համար եկած էր մասնաւոր կերպով։ Ներկայ բազմաթիւ ժողովրդեան կողմէ թագաւորական զոյգը ընդունուեցաւ ամենարուռն հուրրաներով։

ՆԵՐՔԻՆ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

ԱՍՏԻՃԱՆ.—Ուլայի Բ. աստիճան տրուեցաւ տպագրական տնօրէնութեան պաշտօնեաներէն Էքիտաս Չֆի եւ Սանիկէի Բ. աստիճան՝ ներքին գործոց նախարարութեան թղթակցութեանց դիւանի քարտուղարներէն Համիտ Համսի պէյին։

ՇՐԱԴԻԱՄ.— Հիճազի երկաթուղայոսկի չքաղրամ տրուեցաւ Դամասկոսի կուսակալ Էնիս եւ Հալէպի կուսակալ Մէհմէտ Էնիս փաշաներու։ Նիքէլ Շքադրամ տրուեցաւ Դամասկոսի Նահանգին անտառաց քննիչ Կարապետ եւ Հալէպի անտառաց քննիչ Մաքսուտ էֆէնտիներու։

45,949,925 ՂՐՇ. 10 ՓԱՐԱՅԻ նուիրատուութիւն եղեր է ի նպաստ Հիճազի երկաթուղիին։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԸ երէկ Բ. դուռը երթալով տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ. Եպարքոսին հետ։

ՏՊԱԳՐՈՒԱԾ «ԻԼՄՈՒԽԱՊԷՐ»ՆԵՐԸ.—Անցագիր ստանալու համար պատրիարքարաններէն ու խախամատուններէն տրուած «Իլմուխապէր»ները մինչեւ հիմա ձեռքով գրուած եւ չատ անգամ պէտք եղածին չափ ընդարձակ չէին ըլլար։ Անոր համար որոշուած էր ուրիշ նոյնօրինակ պաշտօնական թուղթերու պէս այդ «իլմուխապէր»ներն ալ տպել տալ ու բաժնել պատրիարքարաններու կամ խախամատուններու ետեւ, որպէս զի անոնք ալ իրենց կարգին տան ճամբորդներուն, փոխարէն իրը տպագրական ծախք տասը փարա առնելով։ Վերջին անգամ սակայն նկատելով որ այդ բեռը ժողովուրդին վրայ ձգելը անտեղի է, մանաւանդ որ ըստ օրինի այսօրինակ «իլմուխապէր» մը առնուած ատեն 5 ղրշի վաճառման ծախք մը միայն կայ, ընդունուեցաւ այդ 10 փարայի վճարումը ուղղակի թաղային խմամներէն, պատրիարքարանէն կամ խախամատուներէն առնել։ Տպուած «իլմուխապէր»ները արդէն սկսան ղրկուիլ գաւառներն ալ։

ԷՆԿԻՒՐԻՒ նորընտիր կուսակալ Ճէվատ պէյ, երէկ առաւօտ Հայտար Փաշայէն մեկնեցաւ ուղղակի իր պաշտօնավայրը։ Ճէվատ պէյ նախորդ օրը Կայսր Պալատ երթալով շնորհակալութիւն եւ երախտագիտութիւն յայտնեց Վեհ. Սուլթանին, իրեն շնորհուած բարձր պաշտօնին առթիւ։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Սրվաղէն 24 փետրուար թուականով կը հեռագրեն.— «Անոյշ 22ի գիշերը ժամը 4ը քառորդ անցած Գարա Հիսարը Շարկրի, ու Համիտիյէ Գոյրլիսար եւ Քոչկէրի գաւառակներուն մէջ արեւելքէն արեւմուտք բաւական զօրաւոր ցնցում մը զգացուեր է։

—Նոյն գիշերը ժամը 8ի ատենները Էսքէրի (Էրզրում) մէջ ալ երկրաշարժի թեթեւ ցնցում մը է զգացուեր։

ՆՈՐՈՂՈՒԹԻՒՆ.—Պոլսոյ ներքին ապրանաց մաքսատան խուզարկութեանց կողմէ փլիկած ըլլալով 4994 ղրուշի ծախքով մը զայն նորոգելու մասին նոյն մաքսատան տնօրէնութիւնը հրահանգ խնդրած է մաքսային վերատեսչութենէն։

ՊԱԿԱՍ ՀԱՑԵՐՈՒ հրապարակին վրայ վիստալուն մասին թուրք թերթերը կը գրեն ու կը գրեն։ «Սապահ» այսօր կ'ըսէ դարձեալ թէ.— «Ունդարանի կամուրջին գլուխը ու Քիչիք Բազար, դէպ ի Քէրէստէճիլէր տանող ճամբուն բերանը բրիկունները հացավաճառներուն կողմէ ծախուած բոլոր հացերը պակաս են գրեթէ առանց բացառութեան, եւ ասիկա չափազանց ըլլալու չափ, այսինքն վեր ի վերոյ իւրաքանչիւր օխա հացի 50 արամ գողնալով։ Աղքատ ժողովուրդը,—քանի որ ան է փողոցէն հաց առնողը գլխաւորաբար,—այսպէս խաբողներու մասին օրինաց խստութիւնը ի գործ պիտի դրուի, յուսանք։»

«ԱՌԻԿՈՒՍԴԱ-ՎԻՐԹՈՐԻԱ» չոգենաւը երէկ ժամը 4ին մեկնեցաւ դէպ ի Վերին Վոսփոր, բայց վերադարձին ճամբորդներէն Պ. Ֆռանսիս Բրոդիքէր յանկարծ մեռնելուն համար, ստիպուեցաւ նորէն Սալը Բազարի առջեւ խարսխել։ Գարանթինայի բժիշկը կանչուեցաւ անմիջապէս, որ հաստատեց թէ Պ. Ֆռանսիս իր ներքին մէկ հիւանդութեան հետեւանօք բնական մահուամբ մեռած է։ Հետեւաբար դիակը փոխադրուեցաւ Բերայի անգլիական եկեղեցին։ Այս պատճառով է որ «Առիկոսդա-Վիքթորիա» իր որոշեալ ժամէն հինգ ժամ վերջը միայն կրցաւ մեկնիլ դէպի իր մագրած վայրը։

ՊԷՕՅԻԼԲ-ՏԷՐԷՅԻ ՊԵՂՈՒՄՆԵՐԸ.— Պետական խորհրդոյ անդամ Եուսուֆ Հաճ պէյի պաշտօնապէս տրուած արտօնութեան մը համաձայն Պէօյիլբ-Տէրէյի հովտին մէջ համբաւաւոր սօսիներու քովերէն պեղումներ կատարելու սկսուեցաւ։ Անցեալ շաբաթ օր, պեղումներու միջոցին երկու մէգր խորութեամբ հողին տակ երեք հին դերեզմաններ գտնուեր են։ Այս դերեզմաններէն մէկը քարէ է ու կափարիչով մը զոցուած ըլլալուն, բանալով մէջը դտեր են ոսկորները անվթար մնացած մարդկային ամբողջ կմախք մը։ Միւս երկու դերեզմաններն ալ քարաշէն են բայց ոչ առաջինին չափ ուշադրաւ։ Մէկ երկու օր է պեղումները դադրեցուցուեցան անձրեւներուն պատճառաւ, բայց անմիջապէս որ օդերը քիչ մը շտկուին, գործողութիւնները պիտի շարունակուին։

ԱՄԵՐԻԿԱՑԻ ԱՆՈՒԱՆԻ ՄԻԼԻԱՌԱՏԷՐ՝ Էնտրիու Քարնէկի երէկ առտու 3 տիկիններու ընկերակցութեամբ աւրոպական չոգենաւով Աթէնքէն Պոլիս եկաւ եւ ուղղակի Բերա-Բալաս իջաւ։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ կառավարութիւնը Այվա-

լոգի հիւպատոս կարգեց Պ. Նիքոլա, իսկ Միտիլլի հիւպատոս՝ Պ. Էմմանուէլ Լուքա։

ՍԱԳԼԶԻ գերմանական հիւպատոս անուանուեցաւ Պ. Տոքդ. Օրէշթայն։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ դեսպան Սրբ Նիքոլաս Օ'Գոնոր երէկ իրիկուն հայկերոյթ մը տուաւ դեսպանատան մէջ, ի պատիւ «Արկանոթ» անուն շոգենաւով Պոլիս եկող դիւսաչրջիկներուն։

1318 ՏԱՐԻՈՅ օրինական քուէարկութեանց սկսիլ հրամայած է Կայս. Իրատէ մը։

ԹԱՂԱՊԵՏԱԿԱՆ գործերու մէջ ծառայող բոլոր անասունները խիստ քննութեան մը պիտի ենթարկուին, եւ անոնցմէ ախտաւորները դուրս հանուելով անոնց տեղ նորեր ու առողջներ պիտի գնուին։

ՌՈՒՄԱՆԱԿԱՆ շոգենաւային ընկերութեան անօրէն Պ. Քօանտա որ Եւրոպա կը գտնուի, բանակցութեան մտած է աւստրեւհունգարական, իտալական ու ֆրանսական նաւային ընկերութիւններու հետ, Քէօսթէնճէ - Պոլիս - Աղեքսանդրիա ուղղի ու արագ երթեւեկ մը հաստատելու համար, ընկերակցութեամբ։ Ֆրէսնէլ եւ Խոլական ընկերութիւնները սիրով ընդուներ են Պ. Քօանտայի առաջարկները եւ անմիջապէս պիտի սկսին խնդրին քննութեան։ Եթէ սակայն այդ երկու ընկերութիւններուն հետ ալ համաձայնութիւն գոյացնել կարելի չըլլայ, Պ. Քօանտա չինել պիտի տայ երկու նաւեր ռումանական ընկերութեան հաշուոյն, եւ առանցմով պիտի հաստատէ Քէօսթէնճէ-Պոլիս-Աղեքսանդրիա արագ գիծը։

ԿԵՆԴԱՆԱԲԱՆ-ԽՈՒԶԱՐԿՈՒ Մարթէն Հոլց որ ներկայիս Վիեննա կը գտնուի եւ որ 1895 ու 1897ին Պուլկար Տաղրին վրայ գիտական պտոյտներ կատարեց, մասնաւորապէս Ուոլթըր Զիհէ բուսաբանին հետ Փոքր-Ասիա պիտի երթայ Էրճիաս լերան վրայ ուսումնասիրութիւններ ընելու համար։ Պ Զիհէ եօթը տարիէ ի վեր Մէրսին կը բնակի եւ ամէնէն հմուտ անձն է Կիլիկիոյ ու Կապադովկիոյ բուսականութեան։

ԺԱՆՏԱԽՏԸ.—Դամէլմուրի մէջ՝ կիրակի՝ մէկ մահացու դէպք։

ԴԱՐԱՆԹԻՆԱ.—Պուլկարիա գարանթինա հաստատեց Սուրիայէն եկող ուխտաւորներուն դէմ։

ՑՈՒՆԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԸ երէկ առաւօտ այցելութիւն մը տուաւ աւստրեւհունգարական դեսպանին։

Պ. ՁԷՐԼՍ ՏԻԲԻՆՍԸՆ, ամերիկեան ընդհ. հիւպատոսը, առջի օր մեկնեցաւ դէպ ի Սելանիկ։

ԹՈՒԼՉԱՑԻ մէջ (Ռումանիա) Օսմ դեր-հիւպատոսութիւն մը հաստատուեցաւ եւ դեր-հիւպատոս անուանուեցաւ տեղւոյն վաճառականներէն Սալիհ Հասան էֆէնտի։

«ԻԶՄԻՐ» կայս. յածանաւը որուն համար գրեցինք թէ Ճենովա պիտի երթայ «Մէսսուտիէ» զրահաւորը բերելու, Պայրամէն վերջ պիտի մեկնի անմիջապէս։

ԷՏԻՐՆԷի աւստրիական դեր-հիւպատոս Պ. Վիրքէլ երէկ Պոլիս եկաւ ու իրիկունը մեկնեցաւ իր պաշտօնատեղին։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ վեց նաւերէ բաղկացեալ նաւաբաժին մը փետրուարի 15ի, 16ի եւ 17ի օրերը Սելանիկ հանելով շաբաթ մը մնալէ ետք մեկներ է։

ԵԳԻՊՏԱՑՈՐԵՆԻ գինը բարձրացաւ Եւրոպական հրապարակներուն վրայ։

ՈՃԻՐ.— Թօփխանէի կողմերը յարգավաճառ Շիւքրի առջի գիշերը լսելով որ իր՝ Զիշէքճի փողոցին մէջ ունեցած Մարի անուն հմանուհին ուրիշի հետ է, լաւ մը գինովցած՝ կը վազէ նոյն փողոցը այն տունը ուր կը բնակէր Մարի, եւ դաշոյնի հարուածներով կը վիրաւորէ կինը ու նոյն գիշերուան անոր հիւր՝ Սալիհ։ Ոճրագործը ձերբակալուած է։ Վիրաւորները կը դարմանուին։

ՆՇԱՆ-ԹԱՇԸԻ ՀՐԴԵՀԸ.—Նշան-Թաշի մէջ Իտալանպատակ Լորանտոյի սիմսարկանութիւնը եղող ու Ֆրանսայի ծանօթ երգչուհի Տիկին Լանտոսի վարձած Շաֆագ Պաշճէսիին փայտէն բեմը երէկ գիշեր ժամը 3ուկէսի առեւտրները բռնկեցաւ։ Անմիջապէս թափուած ջանքերուն չնորհիւ կէս այրած կէս վնասած լիճակի մը մէջ կարելի եղաւ մարել սակայն։ Այրած բեմը 90 ոսկիի եւ երեք թատերական վարագոյրներ 50 ոսկիի ապահովագրուած են եղեր։

ԴԻՍԿ. — Գասրմ Փաշայի նաւամատոյցին առջեւ առջի գիշեր ժամը ութի առեւտրները Արայմի Արսոսթոլ անձի մը պոռչտալը լսելով ոստիկանները կը վազեն ու կը տեսնեն որ դիակ մը կայ ծովուն եզերքը։ Դիակը Ջրհանկիրի զգեստ հագած կարճահասակ մարդու մըն է։ Ով ըլլալը չի գիտցուիր տակաւին։ Կ'ենթադրուի որ Բաբաս Քէօփրիւսիի բնակիչներէն ձկնորս մը ըլլայ։

ԱԶԳԱՅԻՇ

Կը յիշուի անշուշտ այն խնդիրը՝ զոր Բերայի Աւագերէց Տ. Մկրեան քահանայ քիչ ժամանակ առաջ յարոյց «Ծաղիկ»ի շուրջը, մատին փաթթելով երեք անմեղ, ու եկեղեցւոյ սիրով տոգորուած յօդուածներ՝ որոնք ժողովուրդին մէջ տարածուած կարգ մը կրօնական վնասակար նախապաշարումներ կը ձաղկէին։ Տ. Մկրեան քահանայ այդ յօդուածները կրօնական ժողովին ներկայացնելով ըսեր էր թէ ատոնք «կրօնական հաստատուն զգացումներ վիրաւորելու» բնոյթը ունին ու կրօնական ժողովն ալ, — առանց այդ յօդուածները կարդացած ըլլալու, — ելեր իր որոշումներուն մէջ այդ իմաստով արձանագրութիւն մը մտցուցեր էր։ Վերջէն երբ մենք կրկին բացատրեցինք այդ յօդուածներուն իմաստն ու բնոյթը, նոյն իսկ Կրօնական Ժողովոյ անդամներ չվարանեցան մեզի յայտարարելու թէ իրենց այդ կերպով չէին մտանանչուած յիշեալ յօդուածները, եւ լեզունին քաշեցին։ Մինչեւ այսօր մեզի անհասկնալի կը մնայ Տ. Մկրեան Հօր ընթացքը։ Եթէ երբեք այդ քահանան կ'ուզէր մեզ ամէնուս հասկցնել թէ ինք Հայ. Եկեղեցւոյ աւանդութեանց պահպանման նախանձախնդիր երէց մըն է, բնաւ պէտք չկար ատոր, քանի որ ո՛չ մեր, ոչ ալ ուրիշ ո՛եւ է մէկու մը կողմէ կասկած յայտնուած էր այդ մասին։ Այսօր ակայն, կը մտածենք թէ Բերայի Աւագերէցին՝ Հայ. Եկեղեցւոյ աւանդութեանց պահպանման մասին ցոյց տուած այդ նախանձախնդրութիւնը ի՞նչպէս կարելի է հաշտեցնել կարգ մը ապօրինաբարութեանց հետ, զորս Բերայի պատուական քահանաները իր շուրջը կը գործեն, եւ որոնք ո՛չ թէ միայն «կրօնական հաստատուն զգացումներ կը վիրաւորեն», այլ հիմնովին կը քանդեն եկեղեցական կարգերու եւ օրինաց բովանդակ նուիրականութիւնը։

Բացատրենք երկու խօսքով։

Հայ. Եկեղեցին չարտօներ որ օրինաւոր թաղում եւ եկեղեցական կարգ կատարուի այն կիներուն համար՝ որոնք ապօրէն կեանք մը կ'անցրնեն, ամէն տեսակ անբարոյականութեանց մէջ տապալելով ամէն օր։ Արդ, կ'երեւայ թէ Բերայի քահանաներուն համար գոյութիւն չունի այդ արգելքը, քանի որ վերոյիշեալ դասակարգին պատկանող բազմաթիւ կիներ չարունակ եկեղեցւոյ հաղորդակցութեանց կը մասնակցին այդ քահանաներուն միջոցաւ, եւ մեռած ատեններն ալ օրինաւոր յուղարկաւորութիւն ու թաղում կը կատարուի իրենց համար։ Վերջինը տակաւին երկու երեք օր առաջ Բերայի մէկ անկիւնը սպաննուած խառնակեաց կին մըն էր, որուն յուղարկաւորութիւնը Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյն մէջ կատարուեցաւ օրինաւոր կերպով, ճիշտ ինչպէս որ պիտի ըլլար պատուաւոր կնոջ մը համար։ Ո՛չ թէ միայն Բերայի քահանաները մասնակցեցան այդ յուղարկաւորութեան, այլ նոյն իսկ վարդապետ մը նախագահեց կատարուած արարողութեանց, ինչ որ դայթակղական հանգամանքէ մը զուրկ չմնայ։

Աչքի առջեւ բերելով այս ցաւալի ապօրինաւորութիւնները, — որոնց համար պաշտօնակից մը չի վարանիր նոյն իսկ բսելու թէ դրամի սիրոյն կը կատարուին, — կը հարցնենք մենք մեզի թէ ո՞ւր կը մնայ Բերայի աւագերէցին կրօնական նախանձախնդրութիւնը։ Ի՞սէր եկեղեցւոյ, ի՞սէր կրօնքի գրուած երեք մաքուր յօդուածներու համար կրօնական ժողովին հանգիստ՝ վրդովող այդ քահանան արդեօք Հայ. եկեղեցւոյ աւանդութեանց հակառակ չի՞ նկատեր խառնակեաց ու անբարոյական կիներու եկեղեցւոյ հաղորդակցութեանց մասնակցիլը, եւ ասիկա՝ դրամի զօրութեամբ։

Նկատի առնելով սա պարզան թէ վերոյիշեալ ապօրինաւորութեանց հեղինակ հանդիսացող քահանաները ուզղակի Տ. Մկրեան Հօր հրամանին տակ կը գտնուին, կատարելապէս իրաւունք ունենալ կը կարծենք այս հարցումները ընելու։ Միւս կողմէ, կը յուսանք որ պէտք եղած կարգադրութիւնները պիտի ընէ վերջ մը տալու համար այդ ապօրինաւորութեանց, որոնց ցաւալի ու գայթակղական հանգամանքը ոչ ոք կրնայ ուրանալ, եւ որոնք կը խախտեն այն հաւատքը՝ զոր ժողովուրդը կը սնուցանէ եկեղեցական օրինաց ու աւանդութեանց սրբութեան վրայ։

×

Ծանօթ ճարտարապետ Արամ էֆ. Թահթաճեան, Պէրպէրեան վարժարանի նոր կառուցուելիք շէնքին յատակագիծը պատրաստած ըլլալով ներկայացուցեր է Պէրպէրեան էֆի, որ ամէն կերպով հաւաներ է անոր եւ երէկ մատուցեր է Ս. Պատրիարքին, Ն. Սրբազնութեան այ կարծիքը հասկնալու համար։

×

Երուսաղէմի միաբաններէն Քէշիշեան Վահան վարդապետ նամակ մը գրելով Ազգ. Պատրիարքարան, գաւառական ո՛եւէ պաշտօն մը ստանձնելու պատրաստակամութիւն յայտներ է։

×

Ակնայ գաւառական Վարչութիւնը խնդրեր է Ազգ. Պատրիարքարանէն՝ որ վիճակին նորընտիր Առաջն. Տիզապահ Դէորգ Վ. Ասլանեանի պաշտօնը հաստատող Պէրաթը փութով ղրկուի։

×

Սանասարեան վարժարան անունով Խարբերդ, Սորսորի վանքին շրջակայքները գտնուող հարթ դեռնի մը վրայ կառուցուելիք շէնքին համար կ'ըսուի թէ 4000 ոսկիի ծախք մը պիտի երթայ։ Ցատակագիծը պատրաստուեր է արդէն։ Շինութեան միջոցին, Արմաշի նորընծաներէն Գրիգորիս Վ. Պալաքեան որ Սանասարեան վարժարանի ընթացաւարներէն է ներկայ պիտի գտնուի Խարբերդ։

×

Բարթուղիմէոս Արքեպիսկոպոս երէկ այցելութիւն տուաւ Սեբաստիա-Եւդոկիոյ Հայ-Հռոմէական Առաջնորդ Հաճեան Սահակ արքեպիսկոպոսի։

ՄԱՆԱԾԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

ԲԱՄՊԱԿ

ՄԱՆՉԷՍԹԷՐ, 12 Մարս 902

Հեռ. այսօրուան Սրսթի պատրաստ $4^{50}/_{64}$ Բէնսն Յառաջ. յուն նիս-յուլիս յանձնելի $4^{47}/_{64}$ »

Բամպակի գինը անցեալ շաբթուան վրայ շարունակական բարձրացում կրեց։ Իր այսօրուան վիճակը որ 5 բէնսի մօտ ըսել է, բացարձակապէս հաստատ կրնայ նկատուիլ քանի որ երկու ամիսէ ի վեր գրեթէ առանց անկում կրելու, միշտ բարձրանալու վրայ է։

Թէեւ երէկ պիտի զգացնել տայինք Սուրիանոյի թէ՝ բամպակի անկման մասին փութկոտ լուր մը տուած էր, բայց բամպակի մասին ընդհանրապէս Դշ. օրերը հրապարակ տալով, ստիպուեցանք այսօրուան ձգել այդ պարագան։ Թերթ մը երբ ո՛եւէ ապրանքի մը մասին գնոյ բարձրացման կամ անկման մը լուրը կուտայ, հարկ է որ շրջահայեցութեամբ ընէ այդ բանը երբ իր գրածին ասթած պատասխանատուութեան գիտակցութիւնը կը պակսի իր քով։

Այս ճշմարիտ տրամաբանութեամբ Սուրիանոյի «բամպակի գինը նոր անկում մըն ալ կրած է» լուրը իր զրաբանութիւն (պօչպողազութիւն), միայն կ'ընդունինք։ Մենք ալ երէկ գրած էինք թէ բամպակը 3 բունթօ անկում կրեց, բայց 3 բունթօ կոտորակը անկման մը մասին ինչ անշան կշիռ մը ունենալը ամէն բամպակի վաճառականներու ծանօթ է։

Բամպակը երբ $4^{32}/_{64}$ բէնսէն $4^{52}/_{64}$ի կը բարձրանայ եւ վերջէն երբ $4^{50}/_{64}$ի կ'իջնայ, այդ 2 բունթօն անկում ըսել չէ։

ՄԱՆԱԾ

Բամպակի գնոյն բարձրացման համեմատութեամբ մանածի գործարանատէրերը իրենց գիները կրկին աւելցուցին. Եւրոպական ու տեղական մանածի գիները վրայ զրած են։

ՊՈԼՍՈՅ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

Եէտի Քուլէի գործարանը իր կարգին գինը բարձրացուց. հրապարակին վրայ տիրող գործառնութիւնը կը շարունակուի թէ՛ մանածի եւ թէ մանիֆաթուրայի վրայ։

— —

ԳԻՆԵՐ

Ոսկիին 100էն կանխիկ

Եէտի Գուլէ	$28\frac{1}{2}$ էն	4	թիւ վաթէրը
» »	$30\frac{1}{2}$ էն	4	» էքսդրան
Իզմիր	$30\frac{1}{2}$ էն	4	» վաթէրը
»	$32\frac{1}{2}$ էն	4	» էքսդրան
Սէլանիկ	30 էն	4	» վաթէրը
»	32 էն	4	» էքսդրան

— —

Անգլ. ապրանք. ոսկիին 100էն 61 օրով.

20	թիւ	վաթէրը	40—41 Ղրշ.
20	»	էքսդրա	46—47 »
12/14	»	»	40—42 »

— —

Իտալական ապրանք. նոյն պայմանով

6/14	թիւ	վաթէրը	29—$31\frac{1}{2}$ Ղրշ.
20	»	»	38—40 »
20	»	էքսդրա	42—43 »
12/14	»	»	36—39 »
20	»	կարմիր	56—57 »

— —

Զուից. ապրանք ոսկիին 100էն 61 օրով

4/14	թիւ	կարմիր	46—48 Ղրշ.
20	»	»	59 »

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԱՑՍՕՐՈՒԱՆ

ՀՌՈՄ, 11 մարտ.— Երեսփ. ժողովը այսօր սկսաւ վիճաբանիլ դահլիճին քաղաքականութեան վրայ։ Բազմաթիւ ատենաբանութիւններ պիտի ըլլան։ Հաւանական է որ վիճաբանութիւնները աւարտին շաբաթ օրը։

ՄԱՏՐԻՏ.— Նախարարաց Խորհուրդը՝ որոշեց անփոփոխ պահել Ս.գանիոյ պանդային նկատմամբ յանձնաժողովին պատրաստած այն օրինագիծը՝ որ աւանդառու (fiduciaire) դրութիւնը կը սահմանէր պանդային շրջաբերութեանց համար։ Նախարարաց Խորհուրդը որոշեց նաեւ լուծել երկու Խորհրդարանները։

—Ելմտական նախարար Պ. Իւրզայիզ դահլիճին կողմէ տրուած որոշումներուն համաձայն չըլլալով հրաժարեցաւ։

ՆԻԻ-ԵՈՐՔ.—Հայերին իշխանը այսօր մեկնեցաւ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Նախարարութիւնը այսօր արտաքոյ կարգի նիստ մը գումարեց՝ Հարաւային-Աֆրիկէի կացութեան մասին խորհրդակցելու համար։

ԿԱԱՍԲՕ.— Լորտ Բոզվէրի երկար բանախօսութիւն մը արտասանելով պարզեց իր քաղաքական ընթացքը։ Խօսելով Հարաւ. Աֆրիկէի պատերազմին վրայ, ըսաւ թէ կը փափաքի պատերազմին շարունակութեան, մանաւանդ որ անոր յաղող ելքը ոչ մէկ տարակոյս կը ներշնչէ։

ԲԱՐԻԶ.—Վաղը գումարուելիք նախարարաց Խորհուրդը պիտի որոշէ հանրապետութեան Նախագահին Ռուսիա ընելիք ճամբորդութեան մանրամասնութիւնները, ինչպէս նաեւ մեկնումի թուականը։

—Այս իրիկուն մեծ հրդեհ մը ծագեցաւ Մօնմարթրը թաղին մէջ. վնասը կը հաշուուի 20 միլիոն ֆրանք։ Երկու հոգի մեռան եւ չորս հոգի վիրաւորուեցան։

ՈՒԱՇԻՆԳԹՐԸՆ.—Պ. Լոնկի տեղ ծովային Նախարար պիտի անուանուի հմ. մատուոյին անդամ եւ Մասաչուսէթսի ներկայացուցիչ Պ. Մուլլի։

ԼՈՆՏՈՆ.— Խորհրդարանին երէկուան նիստին վերջերը, Պ. Պրատրիք կարդաց Լորտ Քիչնէրի մէկ նոր հեռագիրը որ հեռուեալ մանրամասնութիւնները կուտայ Լորտ Միթուէնի պարտութեան մասին։ Տըլարէյի պօէր բանակը 1500 հոգի ունէր, եւ երկու թնդանօթ։ Պոէրները խագի հագուստ հագած էին։ Լորտ Միթուէնի սըրունքը չախչախած է։

—Այսօր Խորհրդարանին մէջ, պատերազմական նախարարը յայտարարեց թէ Լորտ Քիչնէրի պիտի զրկուի որչափ օգնական զինուոր որ ուզէ։ Նախարարը կը յուսայ սակայն թէ արգէն իսկ որոշուածներէն զատ ուրիշ օգնութեանց պէտք չպիտի ունենայ Լորտը։

ՖԻԼԱՏԷԼՖԻԱ.—Հայերին իշխանը իրեն ի պատիւ սարքուած հացկերոյթի մը մէջ խօսելով, հերքեց այն զրոյցը որուն համեմատ ինք իր թէ զաղտնի պաշտօնով մը եկած էր Ամերիկա։

ՀՕՊՕՔԸՆ (Նիու Ճերզէյ). — Հայերին իշխանը «Տոյչլանտ» նաւով մեկնեցաւ։

ՁԷԹԻՆԵԷ. — Մարքօ իշխանին եւ Քոնսթանթինովիչ իշխանին աղջկան նշանտուքը պաշտօնապէս ծանուցուեցաւ։

ՀՌՈՄ.—Խորհրդարանին մէջ, նախարարապետ Պ. Ծանարտէլլի յայտարարեց թէ թագաւորը ընդունած չըլլալով դահլիճին հրաժարականը, այս վերջինը պաշտօնի վրայ կը մնայ, խորհրդարանին օժանդակութեան ապաւինելով։ Պ. Ծանարտէլլի նմանօրինակ յայտարարութիւն մըն ալ ըրաւ Ծերակոյտին մէջ։

ՊԷՐԼԻՆ.— Խորհրդարանին մէջ, արտաքին գործոց նախարարութեան պիւտճէին վիճաբանութեան առթիւ, Ռիխթհոֆրն նախարարը յայտարարեց՝ թէ Անգլիա՝ Գերմանիոյ խնդրանքին վրայ հաւանած է արտօնել պատսպարան-քանակեազերու մէջ գտնուած եւ Պոէրներու վերաբերող գործերուն առանց մաքսի փոխադրութիւնը։

ՄԱՏՐԻՏ.—Ելմտական նախարար Պ. Ուրզայիս հրաժարեցաւ բայց նախարարապետ Պ. Սակասթա չընդունեց հրաժարականը։ Զրոյցի մը նայելով, Պ. Սակասթա վաղը խնամակալ թագուհիին պիտի ներկայացնէ դահլիճին խնդիրը։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 11 մարտ.— Զօր. Տըլարէ 1500 զինուոր ունէր հետը, երբ ճակատամարտի բռնուեցաւ Զօր. Լորտ Միթուէնի հետ։ Անգլիացի զօրավարին սրունքը չախչախուեցաւ։ Անկարագրելի ցնծութիւն մը կը տիրէ Լա Հէյի մէջ։

— Կը հաւաստուի թէ ծովակալ Ժէռվէ ներկայ պիտի գտնուի Էտուրտ Լ.ի թագադրութեան հանդէսներուն, իբրեւ ներկայացուցիչ Ֆրանսայի Երեսփ. Ժողովին։

★ Պաքուէն կը հեռագրուի թէ, Շամախիի մէջ կազմուած օգնութեան յանձնախումբին տեղեկագրին համաձայն 126 գիւղերու մէջ զգացուած են երկրաշարժի ցնցումները։ Այդ 126 գիւղերուն մէջ ընդ. ամէնը 9089 տուներ կային, որոնցմէ 3496ը քանդուած են եւ 3943ն ալ վնասուած։ Սակից զատ վնասուած են նաեւ 4163 գիւղատնտեսական շէնքեր, 11 եկեղեցիներ, 41 մզկիթներ, 3 ջաղացքներ, 3 դպրոցներ եւ 8 մետաքսի մանարաններ։ Այդ գիւղերուն մէջ ընդ. ամէնը 86 հոգի սպաննուած եւ 60 հոգի ալ վիրաւորուած են։

★ Հռոմէն կը հեռագրուի թէ երկաթուղիի պաշտօնեաները, տեղի ունեցած համաձայնութեամբ մը, որուն մասին այսօրուան քաղաքականներու բաժնին մէջ խօսած ենք, իրենց վիճակին բարւոքման համար 24 միլիոնի գումար մը ստացան որուն 15 միլիոնը կառավարութիւնը կը վճարէ։

★ Բիլի եւ Տանձիկի նաւարանները հրաման ստացան Պէօվոյիճ, Հիլտէպրանտ եւ Հայմուալ զրահապատ նաւերը, որոնք ծովեզերքներու պաշտպանութեան սահմանուած են, առանց յապաղման իսկոյն մեծցնել եւ այն տեսակ եղանակով մը որ ատոնք Հակեն զրահաւորին միացած կարենան տորմիղին այս տարուան մեծ մարզանքներուն մասնակցիլ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ, 26 Փետր.			
Օսմ. Քոն. Սէռի Դ. Օ.Ո.	28	29	—
Ամէնէն բարձր գին »	28	29	½
» վար գին »	28	17	½
Պիվրէ »	—	—	—
Ռումելի երկաթղ. Ֆր.	113	2	½
Ամէնէն բարձր գին »	113	25	—
» վար գին »	111	5	—
Թրանսվալ »	136	—	—
Ամէնէն բարձր գին »	136	—	—
—			
8 օրուան Քոնսոլիտ	245	—	—
8 » Երկաթուղի	250	—	—
ԲԱՅՈՒՄ, 27 Փետր.			
Օսմ. Քոն. Սէռի Դ, Օ.Ո.	28	23	½
» Ժամ 5ին «	28	24	—
Ռում. երկաթուղի Ֆր.	112	12	½
» » Ժամ 5ին »	112	25	—
—			
Թուպագ Թիւրք Ռէժի	13	87	—
Սիկարէթ, Սէռի A	0	1[illegible]	—
» » B	0	68	—
Պանգ տը Մէթէլին	[illegible]	40	—
Պագ տը Թրամուէյ	[illegible]	35	—

Ժուլիանա	1	55	—
Սօսիէթէ տ'Ասիւրանս	3	55	—
Գրէսի ժէնէրալ	0	10	—
Սոս. Օթ. տը Ֆիլ է տթ-ֆ	1	40	—
Ագոիոն Գոմմերսիալ	0	9	03
Թոսպագօ Գոլորոբէշշն	0	9	06
Անթրբրբրիզ ժէնէրալ	0	7	—
5% Հէլլենիզ 1888	202	—	—
Պանգ Նասիոն. Ցուն.	409	—	—
Լորիւմ	69	50	—
Թրանսվալ	137	—	—
Պոլսոյ Ֆարափի Ընկ.	477	—	—
Տէրքօղի Ջրի Ընկ.	275	—	—
Թրամվէյի Ընկ.	4[illegible]3		—
Քրէտի Ֆոնսիէ Լիմիթ.	266	50	
Անատոլու Երկաթ.	10	35	—
—			
ՓՈՒԱՆԱԿԱԳԻՐ			
Լոնտոն 3 ամիս	109	—	½
» » » չէք	110	—	¼
Բարիզ » »	23	05	—
» » » չէք	22	95	—
Պերլին անտակոս չէք	18	98	—
Գուրոն Աւստրիական	21	79	—

ԴՐԱՄՆ. ԸՆԹԱՑՔԸ			
Անգլ. Ոսկի	110	03	—
20 ֆրանգնոց	87	22	—
20 մարքնոց	107	10	—
Բոլ Իմպերիալ	90	—	—
Քրիմից	51	06	—
Մէճիտիէ արծաթ	108	05	—
Մէճիտիէ քառորդ	107	20	—
Մէճիտիէ մանրուք	103	10	—
Պեշլիք	103	10	—
Մէճիտլիք	99	20	—
Բուպլի արծաթ	68	20	—
Շիլին	109	—	—
Ֆր. արծթ. Ֆրնս.	87	10	—
» » բումնկն.	86	—	—
» » իտալկն.	77	—	—
Ռէճինա	10	—	—
Բուպլի թղթադրամ	8	58	59
Ֆլորին »	9	06	—
Մարք »	107	20	—
Տրաքմի »	37	10	—
Անգլ. ոսկի »	110	—	—
Ֆրանս. » »	87	25	—
Բումնկն. » »	86	20	—
Գուլդ. » »	86	20	—
Իտալ. » »	85	—	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

Բարիզ, 11 Մարս			
3% Ֆրանկն.	101	4[illegible]	—
$3\frac{1}{2}$% »	101	17	—
Օսմ. Քոն. D	26	52	—
Ռում. Երկ.	114	50	—
Օսմ. Ռէժի	322	—	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	564	—	—
Օսմ. Մաքս	517	—	—
Օսմանիէ	464	25	—
Բէրիորիմէ Թիւրք	—	—	—
Քրէտի Լիոնէ	—	—	—
5% Իտալական	100	20	—
Սպանիական արտաքին	77	22	—
Թէմկէքի փոխառութ.	410	—	—
Սէլանիկ-Կ. Պոլսոյ երկ.	281	—	—
Դասպատ երկթ.	355	—	—
Թրանսվալ Քոնս.	137	—	—
Ռուսական 1890	—	—	—
Զէք Լոնտոնի վրայ	25	15	—

Լոնտոն 11 Մարս			
Անգլ. Քոնս.	94	12	—
Օսմ. Իսանթ B	51	50	—
» C	28	—	—
» D	26	—	—
Օսմ. Պանքա	12	37	—
Լիմիթրսիէն Իւնիֆիէ	107	63	—
Տօմինիոն	105	—	—
Ակյարնի երկաթուղի	15	—	—
Իտատպա »	80	—	—
5% Իտալական	—	—	—
5% Հելլենական 1884	40	—	—
Իսանթ »	32	—	—
Մօնորոլ »	44	—	—
Ռուսական 1890	—	—	—
Պուլկար 1888 6%	84		—
Թրանսվալ Քոնս.	05	31	—
Փոխառութ. Բարիզի վրայ	25	32	½
—			

Վիեննա, 11 Մարս			
Բուլ. երկթ.	109	—	—
Օսմ. Ռէժի	296	—	—
Փոխն. Լոնտոնի վրայ	240	10	—
—			
Գրիւխգր, 11 Մարս			
Իսանթ Օսմ. Սէռի D	26	—	—
Ռում. Երկաթուղի	113	—	—
—			
Գերլին, 11 Մարս			
Բուլ. երկաթ.	114	—	—
Բուպլի (100ը)	216	12	—
Փոխ. Լոնտոնի վրայ	20	33	½
—			

ՅՈՒՍՓ. Դ. ՊՈՒՐԳԻԼԵԱՆ
ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԾ

Բերա, Մեծ-փողոց, կամարա Անբալի դպրոցին դեմ, թիւ 200

Դշ. Եշ. Շբ. օրերը առաւօտուն կանուխէն մինչեւ երեկոյ ժամ 11½, Բշ. Դշ. Ուր. օրերը 6էն 11½. Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ։

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՁԱՏՈՒՆ
Տ. ԺՕՋԷՖ

360, Բերա, Մեծ-Փողոց, 360

Սեռնք Անբուան եկեղեցւոյն ճեռ դեմ առ դեմ

Ամէնէն կատարելագործեալ եւ նորագոյն գործիքներով կը պատրաստուին Ամէն տեսակ եւ ամէն մեծութեամբ

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐ

Արտակարգ աժանութիւն

Բլաթինօթիպի եւ մեծացում (ակրանտիսմանի) իւղանկար եւ ջրանկար

Փափաքողաց բնակարաններու մէջ ալ պատկեր կը հանուի։

ՀԱՃԻ ՍԱՐԻՍ
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՇԱՔԱՐԱՆԴԷՆՆԵՐՈՒ

Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 136.

ՄԱՄՈՒԱՃԻԼԵՐ

Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 54.

Ղալաթիա, Թօքճուլար ճանուոեսի, թիւ 101.

Հաբանիքներու եւ երեկոյթներու համար գեղեցիկ սպասներ, ինչպէս նաեւ կանոնաւոր սպասարկութիւն։

ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ՄԹԵՐՔ
Ղալաթիա, Մէրթէպանի փողոց Ճէտիպանց 3

ՄՕՐԻՍ ՓԱՐՍԱՃԻ

Թարգմանութիւն ամէն լեզուէ

Սոյն վաճառատան մէջ կ'ծախուին տարեւոր ժամանակ այխատանոցի համար հարկ եղած բոլոր գործիքներ, ինչպէս նաեւ քաուչուկ, սիման, ամարկամ, Բարիզի դամ, եւն.

ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐՈՒՄՈՎ

Թուրքիոյ ամէն կողմերը կը գրկուին սոյն ապրանքները

40-100

ՄԻՇԵԼ ԹԻՖԼԻԶԵԱՆ
ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ
ԵՒ
ԱԿՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ

Ղալաթիա, Վոյվոտա փողոց, թիւ 91

Այս վաճառատան մէջ, որ քիչ ատենուան մը միջոցին կրցաւ առաջնակարգ դիրք մը գրաւել մեր հրապարակին վրայ, թէ իր ծախած ապրանքներուն գեղեցկութեան ու տոկունութեան, եւ թէ գիներու անհամեմատ ժուռութեան պատճառաւ, կը ծախուին ամէն տեսակ վիրաբուժական եւ ակնաբուժական գործիքներ։

ԳԻՆԵՐԸ ՇԱՏ ՁԱՓԱՒՈՐ

Մեծագոյն եւ փոքրագոյն վաճառառամ

ՃԵՐՄԱԿ ԳԱՄԵԼԻԱ
ՄԱՐՏԻԿ ԳՐ. ԳՈՐԵԱՆ

Սուլթան Համամ, Եեմի Ճամի փողոց, 3

Կ. ՊՈԼԻՍ

Սոյն վաճառատան մէջ կը գտնուին ճերմակ եւ ամէն եղանակի յարմար ամէն տեսակ Բարիզեան կերպասներ, վայելուչ ձաղակով եւ դիւրամատչելի գնեւրով։ Դիմեցէք եւ գոհ պիտի մնաք։

ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ՁԱՇԱՐԱՆ
ԱՂԼԿ ԵՒ ԱԺԱՆ ԿԵՐԱԿՈՒՐ ԿՈՒԶԷՔ

ԳԻՄԵՑԷՔ

Բերա, կավանի փողոց. Թիւ 5—7

ԺՕՌԺ ՏԱՍՍԻՌԱ

ՀԱՄԲԱՒՍԱՒՈՐ ՃԱՇԱՐԱՆԸ

Երեք պնակ կերակուր, դինի, անուշեղէն եւ ուզածնուգ չափ հաց

5 ԴՐՈՒՇՈՎ

ՇԱՊԻԿ

ՅԱՅԱԴՆԱՏՈՒՏ

ՅԱՅԱԴՆԱՏՈՒՏ ՈՎԿԻՊԱՆԳ

Մ. ՏԷՐ-ԴԱՒԻԹԵԱՆ

Արդուզարդի Մեծ Վաճառատուն եւ Շտապիկի Գործարան

Ղալաթիա, Վոյվոտա փողոց, Թիւ 84

ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Պատուաստիւն ամէն տեսակ ՃԵՐՄԱԿԵՂԷՆՆԵՐՈՒ

ԱՄԵՆԱՀՈՆԱՄԵԱԼ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՐՍԱՆԵՑԻՆ ՍՈՒԹԻՒՆ ՅԱՆՁՆԱՐԱՐԵԼԻ ՃԵՐՄԱԿԵՂԷՆՆԵՐՈՒ.

ԿՎԵՌՉ

4 62-400

ՏՈՔԹ. ՀԱՐՕՆԵԱՆ
Մասնագետ ծննդական գործարանների հիւանդութեանց

Ցիշեալ բժիշկը բացի կիրակէ, ամէն օր հիւանդ կ'ընդունի մինչեւ կէս օր, Բերա. Բանկալթի, Թայ փողոց, թիւ 6 տան մէջ եւ կէս օրէն վերջը մինչեւ 11, Ղալաթիա, Վոյվոտա պատկանացին դիմացը, Իգմիրլի Օղլու խան թիւ 15։ Կը բժշկէ ծննդական գործարանների ամէն կարգի հիւանդութիւններ, ամէնէն սասակ միզանցգարագրութիւնները եւն. Նոր մեթոտներով եւ առանց ամենափոքր ցաւ զգացնելու, թէ արանց եւ թէ կանանց միզամանի եւ միզանցգային խողովակներու հիւանդութիւնները կը գարմանէ մէկ քանի օրէն։ Քիչ ժամանակէն կը գարմանէ գաղղ. հիւանդութիւններ։

97 100

Պարայ ինչպէս նաեւ բոլոր գաւառներու համար, ԲՆՏԻՐ,

ՀՈՍԱԻԷՏ ԵՒ ԹՆԱՅՈՂԱԿՈՆ ԹՂԹԻ մի կ գեղանն է

Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ ԵՒ Յ. ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ

վաճառատունը

Պալիս, Պանձկ Գարու, Ճիւալ Պէյ խանի տակ, 3

MARQUE DEPOSÉE

Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ
Յ. ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ

թեյի վաճառատունը մեծագոյնակ եւ գոր-բաքանակ վաճառումանց համար. . . .

ԱՄԷՆԷՆ ԱԺԱՆ ԳԻՆԵՐԸ ՈՒՆԻ

ՈՒՇԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Վանառատան մարգային

ԱՇՆԱՆ ԶՈՎ ՕԳԵՐՈՒՆ ՀԱՃԵԼԻ ՏԱՊՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԿՈՒՏՍՅ

ԹԷՅԻ ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱԲԲՈՒԽ ՈՒՆԵՑՈՂՆԵՐՈՒ ԿՕԳՆԷ

ԹԷՅԻ ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԻՒՆԸ

ՁՄԵՌՈՒԱՆ ՅՈՒՐՏ ՕՐԵՐՈՒՆ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԲԱՆՆ Է

ԹԷՅԻ ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԻՒՆԸ

Ամէն տարիքի, ամէն սեռի, ամէն դասակարգի

ԱՄԷՆԷՆ ԱՌՈՂՋԱՐԱՐ ԲԱՆՆ Է

3 ԹԷՅԻ ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԻՒՆԸ 50—60

TRADE MARK

Լաւագոյն անգլիական անկեր եւ գոլորշիի ատաղձ, գրեթէ 150 ֆունտ 90 մինչեւ 2 տոնա։ Գրեթէ 2 մինչեւ 7 գոլորշիի ատաղձ։ Ամերիկեան Հարիւրամեայ Գործարանի «ՎԷՆՍՈՐԻՆ» ամէն տեսակ լաւագոյն ատաղձ։ Հարիւրի մատաղ 500, 400, 300, 200, 100, 70ից սուտիքներ մինչ։ ՓՆՏՈՒԵՑԵՔ ամէն տեղ «ՎԷՆՍՈՐԻՆ» ի մի ատաղձ։ Հարիւրի մատաղ 500, 400, 300, 200, 100, 70ից սուտիքներ մինչ։

Լնջեր մարքալի անկեր կիրտերի ۵۰۰-۴۰۰-۳۰۰-۲۰-۱۰۰-۷۰ դանալի գոտիներ դրուոնտա ամենայն գեղեցիկ հարմար ամէն տեսակ Բարիզեան կերպասներ, վայելուչ ձաղակով եւ դիւրամատչելի գնեւրով։ Դիմեցէք եւ գոհ պիտի մնաք։

Գրեթէ գրեթէ նոր անկեր եւ գոլորշիի ատաղձ։ Գրեթէ գրեթէ նոր անկեր եւ գոլորշիի ատաղձ։